

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КИТАЙСЬКІЙ НАРОДНІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Науково-оглядова стаття присвячена питанням підготовки майбутніх фахівців хореографічного мистецтва, зокрема організації проєктної діяльності у закладах вищої освіти КНР. На основі кампаративного аналізу наукових робіт вчених КНР та України розкрито зміст понять «метод проєкту», «проєктні технології». Визначено види проєктів, характерні ознаки та особливості проєктної діяльності фахівців хореографічного мистецтва в КНР: (1) наявність актуальної проблеми, що вимагає вирішення та є значущою для майбутньої діяльності фахівців хореографічного мистецтва; (2) усвідомлення здобувачами цілей проєкту та передбачуваний результат; (3) чітке визначення планування конкретних дій учасника (учасників); (4) врахування основної ознаки проєктної діяльності, що вимагає дослідницької роботи майбутніх фахівців хореографічного мистецтва; (5) широке використання сучасних цифрових сервісів, мультимедіа, інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення завдань; завершальний етап має включати реальний продукт та його презентацію незалежно від виду проєкту.

Ключові слова: заклад вищої освіти, здобувач, компетентність, проєкт, дослідницька діяльність, хореографічне мистецтво.

Вступ. Питання організації вищої освіти в умовах економічної та культурної глобалізації є наразі актуальними в усьому світі. Провідною тенденцією професійної освіти є спрямування на підготовку конкурентоспроможних та компетентних фахівців нової генерації, що здатні до самореалізації, професійного саморозвитку, творчого, самостійного пошуку, до вирішення нестандартних завдань, до прийняття науково-обґрунтованих рішень. Зазначені тенденції притаманні освітнім системам багатьох країн світу, зокрема цінним є досвід Китайської Народної Республіки, яка активно пропагує освітні реформи «нових вільних мистецтв», «міждисциплінарності» та спрямована на підвищення якості фахової підготовки здобувачів вищої освіти. Уточнимо, що в КНР Міністерством освіти було прийнято Закон «Модернізація освіти Китаю 2035», основною метою якого є побудова сучасної системи освіти на усіх рівнях, покращення якості професійної освіти відповідно вимог сучасного суспільства, конкурентоспроможності закладів вищої освіти, застосування у процесі навчання дослідницьких методів для розвитку новаторських і практичних здібностей майбутніх спеціалістів. Також у документі запропоновано основні напрями модернізації освіти, що акцентовані на моральності, усебічному розвитку, навчанні протягом життя, навчанні відповідно здібностям студентів, єдності знань та дій (*中国教育现代化 2035*, 2019).

Однією з тем, що викликає інтерес дослідників з України, є роль проєктного навчання у вищому освітньому процесі КНР, загальнонаукові основи і терміносистема проєктного навчання, а також прикладні аспекти використання методу проєктів, зокрема, для організації навчання майбутніх фахівців хореографічного мистецтва в КНР. Актуальність цієї теми зумовлена певним протиріччям між сучасними вимогами до професійної діяльності фахівців хореографічного мистецтва в епоху інформаційно-цифрового прогресу, глобалізаційних змін та традиційною системою їхньої підготовки, що не гарантує всебічності підготовки майбутніх фахівців та відповідності новітнім соціокультурним запитам.

Проблема організації проєктної діяльності у професійній підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва стала предметом дослідження українських та китайських науковців, а саме: питання зміни парадигми процесу навчання майбутніх фахівців мистецьких дисциплін в КНР в епоху «Інтернет +» (Веньлун, Чжень, 2022); порівняння підходів державної освітньої політики до

формування загальних та спеціальних компетентностей майбутніх фахівців закладів вищої освіти КНР та Україні, використання цифрових сервісів у процесі підготовки фахівців мистецтв (Собченко, 2021; 2022); розкрито сутність проєктної діяльності та проблеми готовності майбутніх учителів мистецьких дисциплін до застосування проєктних технологій (Лян Хайє, 2019); теоретичні та практичні аспекти удосконалення музичної підготовки майбутнього вчителя хореографії в умовах вищої педагогічної освіти (Хе Сюефей, 2019), питання пошуку активних та ефективних методів навчання у підготовці хореографів в епоху «Інтернет+» (Цзяолу, 2017). Також в наших авторських статтях окреслено особливості підготовки майбутніх фахівців хореографічного мистецтва у процесі навчання у закладах вищої освіти КНР (Чжень, 2022). Так, аналіз наведених досліджень свідчить про наявність теоретичних розробок з впровадження проєктної діяльності в освітній процес закладу вищої освіти, зокрема, у процес професійної підготовки майбутніх фахівців хореографічного мистецтва, що стає важливим джерелом побудови уявлень про систему освіти в КНР та ролі методу проєктів у ній.

Мета дослідження – здійснити порівняльне дослідження організації проєктного навчання в вищій школі України та КНР та визначити особливості організації проєктної діяльності у професійній підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва у КНР.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення науково-методичних джерел; синтез отриманих даних; аналіз досвіду китайських учених щодо використання проєктної діяльності у процесі підготовки фахівців хореографічного мистецтва.

Метод проєктів у наукових візіях українських вчених. Формування конкурентоспроможного та компетентного фахівця мистецьких дисциплін є одним із головних завдань сучасної вищої освіти. Результати навчання включають в себе освіченість, грамотність, сформованість загальних та фахових компетентностей майбутнього фахівця (Мартиненко та ін., 2019). Українські науковці Л. Довгань, О. Мартиненко, І. Малик, Г. Мохонько (2017) окреслили педагогічні умови застосування проєктної діяльності у підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва: усвідомленість здобувачами теоретичної та практичної значущості вирішення проблеми для професійного зростання; безпосередній зв'язок виконання завдань із майбутньою професійною діяльністю; чітке планування етапів виконання проєкту; використання дослідницьких методів; домінування самостійної роботи здобувача у виконанні завдань проєкту; суб'єкт-суб'єктний характер взаємодії учасників освітнього процесу; ресурсно-диференційований підхід до реалізації проєкту, що проявляється у посиленості виконання завдань та врахування рівня підготовленості здобувача, досвіду викладача тощо; здійснення відповідного контролю за виконанням проєкту (Мартиненко та ін., 2019; Довгань, 2017).

Характерними ознаками проєктної діяльності, за твердженням Л. Довгань, є чітко окреслена мета (рушійна сила), результати, координування та узгодженість виконання завдань усіма учасниками проєкту; установлення часових меж виконання проєкту; забезпечення ресурсних потреб, у тому числі і матеріальних; наявність унікальності, неповторності проєкту (Довгань та ін., 2017). Залежно від домінуючого виду діяльності (навчальна, пізнавальна, творча тощо) виділяють такі види проєктів: практико-орієнтований (прикладний); дослідницький; інформаційний; творчий; рольовий; ігровий (Довгань, та ін., 2017; Мартиненко та ін., 2019). За тривалістю виконання проєкту розрізняють такі, як-от: мініпроєкти (повноцінне одне заняття або його частина); короткострокові проєкти (реалізуються протягом декількох навчальних занять); тижневі проєкти (включають поєднання різноманітних форм як аудиторної так і позааудиторної роботи, виконується протягом тижня); довгострокові проєкти (характерні більше для позааудиторної роботи, можуть тривати до кількох років) (Довгань, та ін., 2017; Мартиненко та ін., 2019). Л. Сало (2021) у своїй дисертаційній роботі зазначає, що до студентських проєктів потрібно ставитися як до роботи у процесі, а не як до готового продукту діяльності. Це, у свою чергу, дозволить майбутнім хореографам знизити рівень тривожності та сконцентруватися на дослідницькій або творчій проєктній діяльності, а також проявити себе.

Метод проєктів у наукових візіях китайських вчених. Енциклопедія Байду термін «метод проєкту» визначає як особистісно-орієнтований метод навчання, що засновується на самостійній роботі; педагогічна технологія, що зорієнтована не на інтеграцію фактичних знань, а не їхнє застосування до набуття нових; сукупність навчально-пізнавальних прийомів, які дають змогу

розв'язати будь-яку проблему в результаті самостійних дій здобувачів з обов'язковою презентацією цих результатів, незалежна тимчасова або довготривала робоча задача, в рамках якої організовуються ресурси, матеріали, фінанси та допомогою різних методів реалізують її відповідно плануванню для досягнення поставленої мети (百度百科, 2022).

Поняття «*проектні технології*» трактується як спосіб досягнення дидактичної мети через детальну обробку навчальної проблеми, дозволяють отримати конкретний практичний результат, що потрібно усвідомити, побачити, почути та застосувати у практичній діяльності; інтегративний засіб розвитку особистості здобувача, що активізує мотиваційну спрямованість, рефлексивно-критичні механізми мислення, пізнавально-діяльнісну самостійність (Хайє, 2019).

Основними характеристиками проекту, як визначено в популярній китайській довідковій літературі, є такі, як-от: (1) проєкт розробляється для досягнення конкретної мети, (2) має всебічно враховувати обсяг, час, витрати, якість, ресурси, ризики, комунікації; (3) складність та тривалість проєкту; (4) орієнтований на результат (百度百科, 2022).

Чжан Сян наголошує, що реформування сучасної вищої танцювальної освіти в постмодерністському контексті, зокрема, пов'язане із розширенням інноваційних методів, як-от: дослідницькі та проєктні (張翔, 2021). Де Лід, оцінюючи розвиток танцювальної освіти з позиції нових медіа-можливостей сучасної людини, зазначає, що важливою складовою проєктної діяльності у підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва має стати широке використання сучасних технологій та інноваційних підходів. В епоху нових медіа та нового способу отримання інформації у процес підготовки хореографів має обов'язково бути впроваджена інноваційна дослідницька діяльність, що сприятиме кращому розумінню здобувачами майбутньої професії та підвищить їхній інтерес до навчання (解冰冰, 2021). Так, здобувачі вищої освіти вивчають нові танцювальні напрями, використовують комп'ютерні програми (сучасні сервіси та платформи тощо) для створення хореографічних композицій, працюють із професійним обладнанням.

Організація проєктної діяльності у підготовці майбутніх хореографів у закладах вищої освіти КНР – це процес, який здійснюється з метою розвитку та вдосконалення навичок та умінь здобувачів у галузі хореографічного мистецтва. Крім цього, Л. Хайє слушно зазначає, що організація проєктної діяльності у підготовці майбутніх фахівців мистецьких дисциплін є продуктивною, оскільки сприяє формуванню у здобувачів самостійності щодо вирішення навчальних завдань, набуттю належного рівня фахової компетентності завдяки активізації рефлексивних процесів, набуттю досвіду представлення результатів проєктів різних видів (Хайє, 2019). Вчений описує, що у закладах вищої освіти КНР проєктна діяльність упроваджується в освітній процес з першого курсу, оскільки навчання побудовано на комбінації теоретичних знань та набутого практичного досвіду. Метою такої підготовки є формування професійних навичок, необхідних для успішної діяльності фахівців хореографічного мистецтва. Основною формою проєктної діяльності у підготовці хореографів у КНР є танцювальні шоу та конкурси, на яких здобувачі можуть продемонструвати свої навички та отримати зворотний зв'язок від професійних хореографів та суддів. У рамках таких заходів здобувачі створюють та демонструють свої власні хореографічні, зокрема творчі проєкти, вивчають традиційні сучасні танцювальні напрями, беруть участь у майстер-класах, тренуваннях тощо. Окрім цього, організація проєктної діяльності у підготовці фахівців хореографічного мистецтва включає роботу в командах (групову роботу), що передбачає спільну творчість. Так, наприклад, здобувачі спільно обговорюють та створюють концепцію танцювального номера, обговорюють ідеї та вирішують разом творчі завдання. Такий підхід сприяє розвитку навичок комунікації, лідерства, допомагає швидко адаптуватися до різних ситуацій (Хайє, 2019).

Лян Хайє (2019), Хе Сюефей (2019), Чан Чжень (2022) та інші дослідники погоджуються з тим, що організація проєктної діяльності у підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва у Китаї включає в себе такі етапи:

1. *Визначення чіткої мети та завдань проєкту.* Метою може бути, наприклад, покращення якості підготовки майбутніх фахівців хореографічного мистецтва, підвищення їх професійної майстерності, створення нових форм показу творчих робіт тощо.

2. *Вибір команди проєкту для успішної реалізації проєкту.* Команда повинна складатися з кваліфікованих фахівців з різних галузей, таких як хореографія, музика, сценографія, світло-звукове обладнання тощо.

3. *Планування проєкту.* Після формулювання мети та вибору команди проєкту, необхідно розробити детальний план дій з урахуванням термінів виконання робіт, витрат на проєкт, розподілу обов'язків між учасниками команди тощо.

4. *Реалізація проєкту.* На цьому етапі команда проєкту повинна виконувати заплановані дії відповідно плану. У разі потреби можна внести зміни до плану, але ці зміни повинні бути обговорені зі всіма учасниками проєкту.

5. *Оцінка результатів проєкту.* Після завершення проєкту необхідно провести аналіз результатів та визначити рівень досягнення поставленої мети та завдань.

Висновки. На основі кампаративного аналізу науково-педагогічної літератури можна стверджувати, що проблему реформування застарілих способів організації освітнього процесу майбутніх фахівців хореографічного мистецтва порушують на міжнародному рівні як вчені України, так і вчені КНР. Вони вбачають значний потенціал методу проєктів задля вирішення завдання підготовки сучасних фахівців, готових працювати в нових змінюваних умовах високої конкуренції та розвитку діджитал-технологій, адже конкурентноспроможність майбутніх фахівців може бути забезпечена саме шляхом розвитку у них навичок проєктування (цілепокладання, комунікування у команді, здатностей до відбору більш успішних засобів досягнення цілей тощо). Структурно-технологічні особливості використання методу проєктів у досліджуваному процесі України та КНР істотно не відрізняються та містять такі складові:

- наявність актуальної проблеми, що вимагає вирішення та є значущою для майбутньої діяльності фахівців хореографічного мистецтва;
- усвідомлення здобувачами цілей проєкту та передбачуваного результату;
- чітке визначення планування конкретних дій учасника (учасників);
- врахування основної ознаки проєктної діяльності, що вимагає дослідницької роботи майбутніх фахівців хореографічного мистецтва;
- широке використання сучасних цифрових сервісів, мультимедіа, інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення завдань;
- завершальний етап має включати реальний продукт та його презентацію незалежно від різновиду проєкту.

Перспектива подальших наукових розвідок полягає у вивченні та аналізі досвіду організації дослідницьких проєктів у процесі професійної підготовки фахівців хореографічного мистецтва у КНР.

Література

- Веньлун Му, Чжень Ч. Зміна парадигми процесу навчання майбутніх фахівців мистецьких дисциплін в КНР в епоху «Інтернет +». *Інноваційна педагогіка*. Вип.53. Т. 1. 2022. С. 92–95. DOI : <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/53.1.17>
- Лян Хайє. Формування готовності майбутніх учителів музики до вокально-хорової роботи із застосуванням проєктних технологій: дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ. 2019. 269 с.
- Мартиненко О. В. та ін. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців мистецьких дисциплін як фактор їх професійної самореалізації: кол. моногр. / за ред. А. І. Омеляченко. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні. 2019. 361 с.
- Сало Л. В. Професійна підготовка фахівців з хореографії в університетах США: дис... кан. пед. наук: 13.00.04 / Уманс. держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Умань. 2021. 322 с.
- Собченко Т. Формування цифрової компетентності в підготовці майбутніх учителів в Україні та КНР. *Науковий Вісник МДУ. Серія «Педагогіка та психологія»*. 2021. № 1. Т. 7. С. 103–112. DOI : [https://doi.org/10.52534/msu-pp.7\(1\).2021.103-112](https://doi.org/10.52534/msu-pp.7(1).2021.103-112)
- Собченко Т. М. Використання цифрових сервісів та інструментів у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. *Науковий журнал Хортицької національної академії. (Серія: Педагогіка. Соціальна робота)* : наук. журн. / [редкол. : В. В. Нечипоренко

- (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : Вид-во комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2022. Вип. 2(7). С. 93–100. DOI : <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2022-7-10>
- Управління проектами: навчальний посібник / Уклад.: Л. Є. Довгань, Г. А. Мохонько, І. П. Малик. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.
- Хе Сюефей Удосконалення музичної підготовки майбутнього вчителя хореографії в умовах вищої педагогічної освіти: дис.... канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ. 2019. 193 с.
- Чжень Ч. Особливості підготовки майбутніх фахівців хореографічного мистецтва у процесі навчання закладів вищої освіти КНР. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2022. Том 10. № 7. С. 50–53. DOI : <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol10i7-008>
- 解冰冰 新媒体时代高校舞蹈教育的改革创新路径 艺术评鉴 2021. URL : <https://www.cnki.com.cn/Article/cjfdtotal-YSPN202108035.htm>
- 李娇璐“互联网+”时代中国民族民间舞蹈课程教学模式的创新研究 十三五规划科研管理办公室 2017. URL: <https://www.cnki.com.cn/Article/cjfdtotal-JSJS202103024.htm>
- 百度百科. 2022. URL : <http://www.baidu.com://baike.baidu.com/item/%E8%88%9E%E8%B9%88%E8%89%BA%E6%9C%AF/1867314>
- 張翔。當代高等舞蹈教育改革與人才培養研究作者：出版社：中國圖書出版 2021. 251.
- 中国教育现代化 2035. 2019. URL : http://www.gov.cn/zhengce/2019-02/23/content_5367987.htm

References

- Baidu Encyclopedia. 2023. <http://www.baidu.com://baike.baidu.com/item/%E8%88%9E%E8%B9%88%E8%89%BA%E6%9C%AF/1867314> (Chinese).
- China's Education Modernization 2035 (2019). http://www.gov.cn/zhengce/2019-02/23/content_5367987.htm (Chinese).
- De-ice (2021). The path of reform and innovation of choreographic art in colleges and universities in the age of new media. <https://www.cnki.com.cn/Article/cjfdtotal-YSPN202108035.htm> (Chinese).
- Dovhan, L. E., Mohonko, G. A. & Malik, I. P. (Eds.) (2017). Project management: training manual : Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (ukr).
- He, Xuefei (2019). Improving the musical training of the future choreography teacher in the conditions of higher pedagogical education: thesis.... Candidate of Pedagogical Sciences: 13.00.02 / National Pedagogical Dragomanov University (ukr).
- Li Jiaolu An Innovative Study on the Methodology of Teaching Chinese Folk Dance Courses in the Internet+ Era. Collection of Achievements of Science of the Thirteenth Five-year Plan (Vol. two) (2017). <https://www.cnki.com.cn/Article/cjfdtotal-JSJS202103024.htm> (Chinese).
- Liang, Haiye (2019). Formation of the readiness of future music teachers for vocal and choral work with the use of project technologies: thesis... Candidate of Pedagogical Sciences : 13.00.02 / National Pedagogical Dragomanov University (ukr).
- Martynenko, O. V. etc. (2019). Development of the creative potential of future specialists in art disciplines as a factor in their professional self-realization: col. monogr. / under the editorship A. I. Omelchenko : Publishing House of the Melitopol City Printing House (ukr).
- Salo, L. V. (2021). Professional training of choreography specialists in US universities: thesis...Candidate of Pedagogical Sciences : 13.00.04 / Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University (ukr).
- Sobchenko, T. (2021). Formation of digital competence in the training of future teachers in Ukraine and the People's Republic of China. *Scientific Bulletin of MSU. "Pedagogy and Psychology" series*. Issue 1. Vol. 7. 103–112 (ukr).

- Sobchenko, T. (2022). Use of digital services and tools in the process of professional training of future music teachers. *Scientific Journal of Khortytsia National Academy. (Series: Pedagogy. Social Work) : scientific journal* : Publishing house of the Municipal Institution of Higher Education – Khortytsia National Educational and Rehabilitational Academy of Zaporizhzhia Regional Council, Iss. 2(7). 93–100. <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2022-7-10> (ukr).
- Wenlong Mu, Zhen C. (2022). Changing the paradigm of the process of training future specialists in artistic disciplines in the People's Republic of China in the "Internet +" era. *Innovative pedagogy*. Issue 53. T. 1. 92–95 (ukr).
- Zhang, Xiang (2021). *Research on Contemporary Higher Dance Education Reform and Talent Cultivation*: Publisher : China Book Press (Chinese).
- Zhen, Ch. (2022). Peculiarities of the training future choreographic art specialists in the educational process in higher education institutions of the People's Republic of China. *Education. Innovation. Practice*. Volume 10. No. 7. 50–53 (ukr).

ORGANIZATION OF PROJECT ACTIVITIES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN CHOREOGRAPHIC ART

Chan Zhen, postgraduate student of the Department of Primary and Professional Education, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine, e-mail : sobchenkotetyana79@gmail.com

The article is devoted to the issues of training future choreographic art specialists, in particular, the organization of project activities in institutions of higher education. The purpose of the article is to determine the peculiarities of organizing project activities in the professional training of future choreographic art specialists. The article reveals the essence of the concepts "project method", "project technologies", also defines the types of projects according to the dominant type of activity of students, as well as according to the duration of the projects. Based on the analysis of the scientific and pedagogical literature, the pedagogical conditions for the application of project activities in the training of future choreographic art specialists are summarized. The characteristic features of the project activity of choreographic art specialists are presented.

The peculiarities of the organization of project activities in the professional training of future choreographic art specialists have been determined: the presence of an actual problem that requires a solution and is significant for the future activity of choreographic art specialists; the beneficiaries' awareness of the project's goals and expected result; clear definition of the planning of specific actions of the participant (participants); taking into account the main feature of project activity, which requires research work of future choreographic art specialists; wide use of modern digital services, multimedia, information and communication technologies to solve tasks; the final stage should include a real product and its presentation, regardless of the type of a project.

The organization of project activities in the training of future choreographic art specialists in China includes the following stages: 1. Definition of a clear goal and tasks of the project. 2. Selection of the project team for the successful implementation of the project. 3. Project planning. After formulating the goal and selecting the project team, it is necessary to develop a detailed action plan taking into account the terms of work, project costs, distribution of responsibilities among team members, etc. 4. Implementation of the project. 5. Evaluation of project results. After the completion of the project, it is necessary to analyze the results and determine the level of achievement of the set goal and tasks.

Key words: institution of higher education, recipient, competence, project, research activity, choreographic art.

Стаття надійшла до редакції / Received 27.02.2023

Прийнята до друку / Accepted 31.03.2023

Унікальність тексту 94,2 % (Unicheck ID1015123722)

© Чан Чжень